

PROSTORNI PLAN PARKA PRIRODE LONJSKO POLJE

SAŽETAK

OPĆI PODACI

Područje Lonjskog i Mokrog polja s pojasom uz lijevu obalu rijeke Save u ukupnoj površini od **50650 ha** proglašeno je Parkom prirode temeljem Zakona o proglašenju Parka prirode "Lonjsko polje" ("Narodne novine" br. 11/90.).

Obveza donošenja Prostornog plana područja posebnih obilježja za Park prirode Lonjsko polje (u daljnjem tekstu Plan) određena je čl. 100. Zakona o prostornom uređenju i gradnji ("Narodne novine" broj 76/07., 38/09.).

GLAVNE ZNAČAJKE PROSTORA

Park prirode Lonjsko polje **zaštićeno je Ramsarsko močvarno područje** i važno stanište za ptice te jedno od najznačajnijih zaštićenih područja u Europi.

Područje Lonjskog polja je izrazito ruralno. U njemu dominiraju mala naselja uz rijeku Savu i dva veća naselja: Jasenovac na južnoj i Osekovo na sjevernoj strani Parka.

Veliki dio Parka predstavlja prirodnu retenciju (cca 77% ukupnog prostora) koja služi za zaštitu od poplava Zagreba, Siska i Donje Posavine. **Poljoprivreda** je i danas temeljni izvor prihoda sve malobrojnijeg stanovništva Lonjskog polja. Područje Parka karakteriziraju nizinske poplavne šume, a **šumarstvo je** važno ekološko i gospodarsko uporište.

Park prirode Lonjsko polje smješten je većim dijelom na području **Sisačko - moslavačke županije** (uključuje dijelove gradova: Siska, Kutine i Novske, te općina: Popovača, Jasenovac, Lipovljani i Velika Ludina), a manjim je dijelom na području **Brodsko – posavske županije** uključivši dijelove općina Stara Gradiška i Okučani. U **naseljima na području Parka bilježi se negativan demografski proces**. U naseljima na području Parka živi 4 324 stanovnika. Sva naselja, osim Osekova, pokazuju smanjenje broja stanovnika, a prosječna gustoća naseljenosti iznosi 8,44 stanovnika/km².

ZAŠTITA PRIRODNE I KULTURNE BAŠTINE

Prostor Parka razgraničen je na **5 osnovnih zona zaštite**:

I. ZONA POSEBNE ZAŠTITE uključuje sve dijelove Parka koji po svojim značajkama predstavljaju posebnu, najvredniju ili tipičnu prirodnu pojavu unutar pojedinog tipa staništa.

II. ZONA TRADICIONALNOG GOSPODARENJA PROSTOROM obuhvaća dijelove Parka na kojima se osnovne djelatnosti u kontinuitetu obavljaju na tradicionalan način.

III. ZONA POLJOPRIVREDE NA OKRUPNENIM I MELIORIRANIM PARCELAMA uključuje poljoprivredne površine u Parku koje su već obuhvaćene postupcima komasacije, a neke su i meliorirane.

IV. ZONA POVRŠINA ZA RAZVOJ NASELJA obuhvaća izgrađene dijelove naselja i neizgrađene površine planirane za daljnji razvoj naselja.

V. ZONA OBALNOG PODRUČJA RIJEKE SAVE je zona usklađivanja vodnog gospodarstva i zaštite prirode.

Posebno zaštićeni lokaliteti prirode na području Parka su specijalni ornitološki rezervati „Krapje dol“ (površine oko 25 ha) i „Rakita“ (površine oko 430 ha).

Republika Hrvatska je Park **predložila za upis u listu svjetske baštine** kao mješoviti lokalitet prirodnih i kulturnih vrijednosti.

NAMJENA I KORIŠTENJE PROSTORA

Područje Parka s obzirom na namjenu i korištenje prostora podijeljeno je na površine predviđene za razvoj naselja (1,16%) i površine izvan površina za razvoj naselja (oranice, livade, pašnjaci, šume, ostalo poljoprivredno zemljište).

Površine za iskorištavanje mineralnih sirovina su: eksploatacijska polja Stružec i Vrbak koja će se koristiti do iscrpljivanja zaliha, a nakon toga će se sanirati i privesti funkciji primjerenoj Parku prirode (turizam, rekreacija i sl.).

Sukladno s **potrebama Ministarstva obrane Republike Hrvatske** ovim Planom je u naselju Jasenovac predviđena zona posebne namjene.

Sustav posjećivanja

Planom je **predviđeno 5 glavnih ulaza** (u **Krapju, Čigoću, Kutini, Osekovu i Repušnici**), i **13 ostalih ulaza** u Park. Glavni ulaz je prostorno funkcionalni sklop u kojem je organiziran posjetiteljsko informacijski centar sa svim potrebnim sadržajima.

INFRASTRUKTURA

Planira se poboljšanje komunalne infrastrukture u svim segmentima, a radi zaštite prostora vođenje novih infrastrukturnih vodova planira se gdje god je moguće u postojećim koridorima. To su:

Dionica od čvora Popovača prema Sisku **planirana je kao brza cesta**. U naselju Jasenovac je planirano uređenje međunarodnog graničnog cestovnog prijelaza.

Programom prostornog uređenja Republike Hrvatske **planirana trasa koridora željezničke pruge velike propusne moći i velikih brzina** u sjevernom dijelu Parka unesena je u Plan.

Rijeka Sava, se planira uvrstiti u međunarodni plovni put IV. Klase.

Planirano proširenje mreže **telekomunikacijske mreže** realizirat će se zamjenom tehnologija u postojećim koridorima.

Vodoopskrba naselja Parka riješena je u okviru postojećih vodoopskrbnih sustava: Popovača - Kutina, Novska, Jasenovac i Sisak - Petrinja.

Sustav **javne odvodnje** samo je djelomično riješen u naselju Jasenovac. Planirana je izgradnja sustava kanalizacije i izgradnja manjih bioloških uređaja za pročišćavanje otpadnih voda za pojedine lokalitete.

Opskrba **električnom energijom** naselja i lokaliteta posjećivanja osigurana je iz elektroenergetske mreže šireg područja.

Sjevernim dijelom Parka prolazi postojeći **magistralni plinovod**. Planira se izgradnja novog magistralnog plinovoda duž autoceste, izgradnja magistralnog plinovoda na pravcu Novska - Jasenovac.

Područjem Parka prolazi **magistralni naftovod** na pravcu Omišalj – Sisak i dalje prema sjeveru.